

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **A. Ś.**

oskarżonej z art. 266 § 1 k.k. w zw. z art. 107 § 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019, poz. 1781 tj.) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 21 maja 2026 r.,

wniosku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi

z dnia 14 września 2025 r., sygn. akt IV K 957/25,

w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**przekazać sprawę A. Ś. o sygn. akt IV K 957/25 do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 września 2025 r., sygn. akt IV K 957/25, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozważenie możliwości przekazania sprawy A. Ś. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, w trybie art. 37 § 1 k.p.k., z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

W uzasadnieniu wystąpienia podniesiono, że postępowanie w przedmiotowej sprawie zostało wszczęte na skutek złożenia przez Prezesa i Dyrektora Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa przez A. Ś., pracownika ww. Sądu. Prokurator oskarżył A. Ś. o czyn z art. 266 § 1 k.k. w zw. z art. 107 § 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019, poz. 1781 tj.) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., zaś w akcie oskarżenia jako pokrzywdzeni zostali wskazani P. M. oraz Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi. Nadto, pismem z dnia 24 lipca 2025 r. pełnomocnik procesowy ww. Sądu Rejonowego, złożył oświadczenie o działaniu w sprawie w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

W ocenie Sądu wnioskującego z uwagi na charakter sprawy, w interesie wymiaru sprawiedliwości jest to, aby kwestia odpowiedzialności karnej oskarżonej „została rozpoznana przez taki sąd, który nie był jej pracodawcą, w którym nie miało dojść do popełnienia przestępstwa i który nie pełni równocześnie funkcji oskarżyciela posiłkowego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Inicjatywa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 37 § 1 k.p.k., statuując wyjątek od zasady rozpoznawania sprawy przez sąd miejsca popełnienia przestępstwa, ma na względzie takie sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny (zob. postanowienie SN z 13 lipca 1995 r., III KO 34/05, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 68). Do okoliczności takich bez wątpienia należy sytuacja, w której jako pokrzywdzony w sprawie występuje (lub może wystąpić) sąd miejscowo właściwy, a także sytuacja, w której postępowanie dotyczy pracowników tegoż sądu w związku z wykonywanymi przez nich obowiązkami służbowymi. W judykaturze od dawna wskazuje się, że w takim układzie procesowym niewątpliwie „dobro wymiaru sprawiedliwości” przemawia za przekazaniem sprawy innemu, niż miejscowo właściwy, sądowi rejonowemu, gdyż zachodzą uzasadnione podejrzenia, że postronny, ale i obiektywny, obserwator określonego postępowania sądowego mógłby powziąć wątpliwości co do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i

bezstronny w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy, stosownie do zasady *nemo iudex in causa sua* (*nemo iudex re sua*) [zob. postanowienia SN: z 29 października 1991 r., III KO 109/91; z 17 stycznia 2003 r., V KO 78/02; z 17 listopada 2004 r., V KO 70/04; z 17 stycznia 2008 r., V KO 90/07; z 10 stycznia 2007 r., V KO 107/06; z 16 lipca 2013 r., III KO 52/13; z 28 listopada 2018 r., IV KO 87/18; z 8 kwietnia 2021 r., IV KO 33/21].

W świetle powyższych uwarunkowań, skoro Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi występuje w przedmiotowej sprawie charakterze pokrzywdzonego, to Sądowi Najwyższemu nie pozostawało nic innego, jak tylko podzielić wyrażone w postanowieniu Sądu wnioskującego stanowisko. Realia niniejszej sprawy tworzą bowiem szczególny zbieg podmiotowych i przedmiotowych przesłanek, uzasadniających potrzebę odstąpienia od reguł określających właściwość sądu. Należy też podkreślić, że fakt przekazania sprawy nie oznacza bynajmniej swoistej „dyskwalifikacji” Sądu miejscowo właściwego, lecz jest jedynie potwierdzeniem przez Sąd Najwyższy zasadnej inicjatywy tegoż Sądu, że przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu stworzy lepsze warunki dla trafnego rozstrzygnięcia kwestii odpowiedzialności prawnej.

Z tych powodów Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim, działającemu poza obszarem właściwości Sądu Okręgowego w Łodzi.

[J.J.]

[a.ł.]

Stanisław Stankiewicz